

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/342/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5710212984
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2012:5710212984.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

W. U. A., K..XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky A. V., Y. V., K..X.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, Q., právne zastúpenej Mgr. Zuzanou Pivoňkovou, advokátkou so sídlom v Martine, E. B. Lukáča 2 a otca Q.. A. U. A., K..XX.X.XXXX, bytom G. XXX, S.I. V. G., právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Kašubom, advokátom so sídlom v Martine, Holubyho 51, maloletá bytom u matky v konaní o návrhu matky o zákaz styku otca s maloletou takto

r o z h o d o l :

Styk otca Q.. A. U. A., K..XX.X.1973 s maloletou dcérou W. U. A., K..XX.XX.XXXX s a z a k a z u j e.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 16P/140/2007 zo dňa 14.12.2007.

O trovách konania súd r o z h o d n e samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 29.10.2010 matka mal. W. žiadala zmeniť rozsudok zo dňa 14.12.2007 v časti týkajúcej sa stretávania otca tak, že styk otca s maloletou sa zakazuje. Uviedla, že s otcom nie sú a neboli manželia, od roku 2005 nežijú v spoločnej domácnosti. Súd dňa 28.9.2006 zveril dcéru do jej osobnej starostlivosti a dňa 14.12.2007 upravil styk tak, že otec je oprávnený sa stretávať každý nepárny týždeň od piatku do nedele, počas vianočných sviatkov, jarných a letných prázdnin. Plne rešpektovala rozhodnutie súdu a dcéru pravidelne pripravovala na styk. Chcela, aby vzťahy s otcom boli na veľmi dobrej úrovni a nikdy nebránila otcovi stretávať sa s dcérou. Otec prostredníctvom právneho zástupcu ju vyzval listom zo dňa 19.10.2010 o úpravu styku a starostlivosti o dcéru. Do pozornosti súdu dala, že otec pracuje vo Veľkej Británii a nerešpektuje súdom určené stretávania sa s dcérou, od januára do októbra 2010 využil celkovo len 4-5 krát možnosť styku. Situácia v akej sa nachádza spolu s dcérou vo vzťahu k otcovi je veľmi napätá a to práve konaním otca, ktorý situáciu zapríčinil. Bežne 5, 6 mesiacov o dcéru neprejaví osobný záujem, intenzívne však v ktorúkoľvek hodinu neustále telefonuje, čo W. spôsobuje psychickú nestabilitu so strachom a stresom telefonovať. Keď príde na Slovensko, nabehne doslova stíhanie dcéry tak v súkromí, ako aj v škole počas vyučovania, že to vyvolá u nej nevoľnosť, obavu, hanblivosť, psychickú stiesnenosť. Nepôsobí vo vzťahu k jej psychike dobre návšteva uprostred vyučovania, jednak vo vzťahu pred spolužiakmi, ako jej samej, kde je narušená koncentrácia. W. prosila otca, že si neželá jeho návštevy v škole, čo nerešpektoval. Práve prístup otca k dcére spôsobil stav, že sa nechce s otcom stretávať, osobne aj telefonicky. Otec svojím správaním dostal dcéru do ťažkej, zložitej psychickej situácie, ktorú bolo potrebné v jej záujme riešiť intenzívnymi návštevami detskej psychologičky. Pre jej zdravý vývoj nie je vhodné, aby bola traumatizovaná stretávaním sa s otcom v súčasnosti. Nebráni sa tomu, aby sa raz v budúcnosti stretávala s otcom, ak o to sama prejaví

záujem. Dnes za výchovu zodpovedá ona a keby pripustila stretávania s otcom, je na zvážení či takýmto správaním a prístupom by sama nezhoršovala vývin dcéry, v prvom rade musí myslieť na zdravie - fyzický a duševný vývin dcéry. Poukázala v danej veci aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, na rozsudky z 8. júla 2003 sp.zn. 30943/96 v konaní W. V. K. a sp.zn. 31871 v konaní W. V. K., právo na styk rodiča s dieťaťom. K návrhu pripojila výzvu otca na poskytnutie súčinnosti zo dňa 19.10.2010 a jej odpoveď zo dňa 26.10.2010.

Otec v písomnom vyjadrení uviedol, že tvrdenia matky nie sú súdu doteraz preukázané, ide o závažnú vec a preto navrhol súdu, aby vykonal ním navrhnuté dôkazy (spisy sp.zn. 16P/140/2007, sp.zn. 16P/80/2006, zápisnice OO PZ, výsluch mal. W., jej vyšetrenie pod dozorom odborníka detskej psychológie, výsluch Q.. D.), odporúčania slovenskej legislatívy a Dohovoru, objektívne posúdil správanie sa a vzťah otca k dcére, jeho možnosti na ďalší vývoj dcéry z hľadiska výchovy, vzdelávania a kreovania sa ľudskej bytosti a po vykonanom dokazovaní zamietol návrh ako nedôvodný. Matka svojim úmyselným a vedomým konaním znemožňuje stretnutia otca s dcérou, skutočnosť uvedené v návrhu sa nezakladajú na pravde. Konflikty jeho a matky sa vyostrili natoľko, že v druhej polovici roka 2010 mu vôbec nebolo umožnené sa s dcérou stretnúť. Matka podmienila stretnutie zaplatením vyššieho výživného, ale neexistuje právny dôvod podmieňovania, zo strany matky týmto konaním dochádza k bráneniu výkonu práva otca, k bezdôvodnému a neoprávnenému mareniu výkonu právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia. Napriek preukázateľne vynaloženej snahe otca, nebolo ku dňu podania vyjadrenia (28.1.2011) umožnené otcovi sa stretnúť s dcérou za uplynulý polrok ani jediný raz. Prostredníctvom

apelácie matky na školské zariadenie mu bolo znemožnené sa s dcérou stretnúť na pôde školy za prítomnosti zamestnancov školy, napriek tomu, že predtým ako začala podmieňovať styk zvýšením výživného, mohol otec dcéru navštíviť v škole na krátko počas prestávky. Znemožnené krátke stretnutie na pôde školy bolo dňa 22.12.2010 a dňa 25.12.2010 a 7.1.2011 v domácnosti, preto privolal príslušníka OO PZ v Martine, ktorý spísal zápisnicu. Keďže k žiadnej náprave, snahe alebo ospravedlneniu zo strany matky nedošlo, obrátil sa podaním doručeným dňa 14.1.2011 na súd s návrhom na vydanie rozkazu na plnenie. Matka poníma styk tak, že otec je oprávnený sa stretnúť výlučne v čase určenom v súdnom rozhodnutí, tieto opäť nerešpektuje, spravidla bez odôvodnenia. Nie je mu už niekoľko mesiacov umožnené vôbec telefonovať, napriek tomu, že mobil s kreditom kúpil W. on. Kúpil jej počítač s internetovým pripojením, aby cez službu Skype mohli bez obmedzenia spolu hovoriť, aby mal možnosť vplývať a kontrolovať výchovu a vzdelávanie dcéry v čase, kedy nie je doma na Slovensku. Potom poukázal na § 28 a § 38 ods. 1 Zákona o rodine, čl. 12 Ústavy SR, čl. 9 ods. 1 a čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa, na Deklaráciu práv dieťaťa z 20. novembra 1959, rozhodnutie II. ÚS ČR 363/03 z 20. januára 2005. Tvrdenia matky ohľadne psychického nátlaku, stresu a traumatizovaniu nie sú absolútne podložené, jediné čo je preukázané je, že otcovi nie je opakovane umožnený styk s dcérou.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, ich právnych zástupcov a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, so záznamom kolízneho opatrovníka z pohovoru v rodine dňa 15.3.2011, so správami Q.. B. (psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Martin) zo dňa 23.3.2011 a 7.4.2011 z konania o zvýšenie výživného a o striedavej osobnej starostlivosti, so znaleckým posudkom č. 2/2012 zo dňa 18.5.2012 V.. P. I. z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, dospelých, poradenská psychológia, s vyjadreniami rodičov a kolízneho opatrovníka k znaleckému posudku a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 16P/4/2002, sp.zn. 16P/80/2006, sp.zn. 16P/339/2006, sp.zn. 16P/140/2007, sp.zn. 12P/303/2010 (spojený so sp.zn. 12P/24/2011), sp.zn. 23P/190/2010 a sp.zn. 20P/8/2011.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd zistené, že rodičia mal. W. nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2005, rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 16P/80/2006 zo dňa 28.9.2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7CoP/17/2006 zo dňa 5.1.2007 súd schválil rodičovskú dohodu o zverení mal. W. do osobnej starostlivosti matke a záväzku otca prispievať na jej výživu výživné 4.000,- Sk mesačne počnúc dňom 1.10.2006. Rozsudkom sp.zn. 16P/140/2007 zo dňa 14.12.2007 súd upravil styk otca s mal. W. tak, že je oprávnený stretávať sa každý nepárny týždeň od piatku 16,00 hod. do nedele 12,00 hod., počas vianočných sviatkov od 25.12. 9,00 hod. do 26.12, 12,00 hod., počas jarných prázdnin vždy prvé tri dni od 9,00 hod. prvého dňa do 18,00 hod. tretieho dňa a počas letných prázdnin prvé dva týždne v auguste od pondelka do nedele, matke uložil povinnosť ju na styk riadne pripraviť a v určenom čase pred bytom riadne odovzdať otcovi,

otcovi povinnosť v určenom čase odovzdať maloletú matke na tom istom mieste a matke v prípade existencie dôvodov pre ktoré nie je možné styk realizovať, tieto oznámiť otcovi najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku. Rozsudkom č.k. 23P/190/2010-103 zo dňa 12.9.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9CoP/102/2011 zo dňa 15.3.2012 súd napomenul matku pre správanie, ktorým bráni a znemožňuje výkon rodičovských práv a povinností otca stretávať sa s maloletou dcérou v rozsahu upravenom vyššie uvedeným rozsudkom, čím narušuje riadnu výchovu maloletého dieťaťa, v ostávajúcej

časti návrh zamietol. Uznesením č.k. 20P/8/2011-44 zo dňa 8.6.2011 súd zastavil konanie o vydanie rozkazu na plnenie o úprave styku otca pre res iudicatae.

Rozsudkom č.k. 16P/339/2006-151 zo dňa 19.12.2008 súd zamietol návrh otca na zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného. Rozsudkom č.k. 12P/303/2010-191 zo dňa 8.4.2011 súd otca zaviazal povinnosťou prispievať zvýšeným výživným 250,- Eur mesačne počnúc dňom 6.10.2010, z toho 200,- Eur k rukám matky a 50,- Eur na účet mal. Sarah, splácať zameškané výživné a návrh otca o striedavú osobnú starostlivosť zamietol, Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 6CoP/61/2011 zo dňa 17.8.2011 rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, vo veci nie je rozhodnuté.

Zo správy Q.. B. z pohovoru s matkou a mal. W. dňa 23.3.2011, ktorého predmetom malo byť zistenie názoru maloletej k striedavej osobnej starostlivosti, mal súd zistené, že vzhľadom na charakter prežívaných vzťahových kvalít voči otcovi túto nepripúšťa. Na základe psychodiagnostického vyšetrenia maloletej bolo zistené, že v jej prežívaní vzťahu k otcovi prevládajú prvky emočnej nespokojnosti vyplývajúcej z dominancie otcovej kontroly, kriku, hnevu, nevyspytateľnosti. Chýba jej od otca pozitívna pozornosť, prirodzený záujem, trezivosť, zmysluplné aktivity, schopnosť ju potešiť a povzbudiť, keď jej je smutno. Prevláda v nej pocit, že je otcovi protivná, že chce aby sa zmenila výzorovo, povahovo a keďže nespĺňa jeho predstavy, ňou pohŕda. Je pre ňu ťažké vyznať sa v jeho správaní, v ktorom absentuje schopnosť akceptácie, odpustenia. Ako emocionálnu záťaž vníma aj dlhodobu neuspokojivý vzťah medzi rodičmi, ťažko znáša pretrvávajúce napätie, stres, obavy, neistotu z toho čo bude v jej súkromnom živote nasledovať. Ocenila by vzťah založený na láske, spolupatričnosti, bezpečí, istote, vzájomnej pomoci a podpore.

Zo správy z pohovoru s otcom dňa 7.4.2011 súd zistil, že otec má záujem o striedavú osobnú starostlivosť, je schopný a ochotný si prispôbiť všetky pracovné povinnosti tak, aby bolo rešpektované dobro a záujem mal. W., pristúpiť na akýkoľvek doporučený časový interval striedania. Záleží mu na tom, aby nemusela meniť školu, aby nedochádzalo k narušeniu plnenia školských povinností alebo sociálnych väzieb s najbližším okolím. Do septembra 2010 vnímal vzájomné vzťahy s dcérou ako veľmi uspokojivé, pozitívne hodnotil aj vzťah k jeho terajšej manželke Jane, nepozoroval negatívne postoje alebo nezáujem o stretávanie sa s ním. Spoločne zažívali množstvo aktivít, dovolenky, kúpanie v aquparkoch, jarmok, kiná, prechádzky, rôzne návštevy. Prerušenie akýchkoľvek kontaktov registruje po výmene informácií vo veci ujasnenia si vzťahových záležitostí k matke, ktorý moment mohol zohrať úlohu v ovplyvnení jej postoja k nemu. Domnieva sa, že dcéra je dlhodobu ovplyvňovaná výrazným vplyvom matky, čím dochádza k skresleniu vyjadrenia jej skutočného emocionálneho postoja. Je presvedčený, že matka dcérou manipuluje, vlastným postojom z pozície partnerky ovplyvňuje detské vnímanie otca. Uvedomuje si, že vníma dlhodobu neuspokojivý vzťah medzi rodičmi ako emocionálnu záťaž, že je zaťahovaná do rodičovského sporu. Je však presvedčený, že dcéra má k nemu pozitívny vzťah a prezentované vyjadrenia sú dôsledkom neuspokojivých vzťahov medzi rodičmi.

V rámci znaleckého dokazovania boli súdnej znalkyni položené všetky otázky, ktoré navrhli rodičia (od bodu 13. otec, od bodu 34. matka) a ešte doplnené otázkami súdu, spolu mala odpovedať na 54 otázok, čo aj v závere znaleckého posudku urobila. Znalecké posudzovanie bolo realizované v priestoroch psychologickkej ambulancie znalkyne v Trstenej dňa 27.2.2012. Pri individuálnom vyšetrení mal. W. boli použité metodiky rozhovoru, kresby rodiny, WISC-III, Nedokončené vety, B.J.E.P.I., test rodinných vzťahov, dotazník

spôsobu výchovy v rodine. Pri vyšetrení otca a matky boli použité metodiky rozhovor, pozorovanie, CAQ - osobnostný dotazník, ROR. Bezprostredne po vyšetrení otca bolo

realizované stretnutie mal. W. s otcom, ku ktorému ju musela znalkyňa pobádať a ktoré skončilo tým, že maloletá unáhle odišla značne rozrušená, bez pozdravu otcovi.

Z vykonaného znaleckého posudzovania mal. W., matky a otca znalkyňa ustálila nasledovné:

Osobnosť otca je zvýšene neurolabilná, sebakontrolujúca (aj nežiadúcim spôsobom), so zníženou mierou sebakontroly, s formálnym myslením, nedostatočným náhľadom, s obmedzenou schopnosťou vcítania sa do prežívania druhého. V konaní uprednostňuje vlastné stanovisko, ktoré vyznieva značne dogmaticky, nemenne. Osobnosť matky je s výrazným subjektivistickým nastavením, nadmerne citlivá a vnímavá. Nesie znaky neurolability, skrytej hostility ako dôsledok dlhodobého prežívaného stresu. V kontakte je prosociálna, empatická, schopná emocionálne participovať, jej nedôvera k okoliu ju vedie k vytváraniu si odstupu. Osobnosť mal. W. je prosociálna, extrovertne zameraná, dostatočne sociálne vyspelá, s dobrou schopnosťou utvárať si relevantné úsudky. Aktuálne nesie podstatné znaky neuroticizmu, negatívneho emocionálneho prežívania aktuálnej situácie. Preukazuje extrémne vyspelé sociálne cítenie, dostatočné porozumenie realite. Má svoj názor, tento je nemenný, možnosť ovplyvňovania kýmkoľvek je minimálna. Dokáže sa konfrontovať so silne negatívnymi pocitmi, aj keď ju to stojí veľkú emocionálnu námahu.

Vzťah maloletej k matke je extrémne kladný, oceňuje u nej prístup k nej, starostlivosť a ochotu byť s ňou, k otcovi je vzťah záporný, vníma ho výrazne negatívne, má voči jeho osobe výhrady, želania, aby sa zmenil, rešpektoval ju. Vzťah matky k maloletej je silne pozitívny, vzťah otca vyznieva skôr na formálny, nedostatočne emocionálne sýtený, tak to vníma aj mal. W.. Vzťah medzi rodičmi je napätý, negatívny, konfrontačný.

Výchovné spôsoby v zmysle riadenia, kladenia požiadaviek a stupňa voľnosti voči maloletej sú u oboch rodičov zhodné. Z pohľadu priorít u otca prevládajú skôr kvality dieťaťa, výkon, zovňajšok, športové aktivity, matka oceňuje u dieťaťa, že má svoj názor, chce byť dobrá, rada sa presadzuje. Výchovné predpoklady matky sú dobré, otca sú značne obmedzované jeho osobnostnou štruktúrou, ktorá je nestála, čo značne zneisťuje prežívanie maloletej. Otec využíva svoju autoritu skôr na presadzovanie vlastných predstáv a názorov, nerešpektuje špecifiká dcéry, aktuálne presadzovaná forma autority otca je pre maloletú skôr škodlivá.

Mal. W. jednoznačne vyjadruje túžbu ostať s matkou a jej celou širšou rodinou, kde sú bohaté sýtené jej emocionálne potreby, je tam prijímaná a akceptovaná bezvýhradne, cíti sa tam bezpečne. Prostredie otca oceňuje, ale nedala by mu prednosť pred prostredím matky. Obťažne si vybavuje pozitívne zážitky s otcom, prevláda tendencia negovať všetko čo sa týkalo zážitkov s otcom. Zdôrazňuje, že čas trávený s otcom bol príjemný len do doby, pokiaľ ho rešpektovala, poslúchala, vyhovovala mu. Keď prišlo obdobie jej odmietania, pretože bola staršia, otec sa k nej začal správať negatívne. Najradšej si spomína na chvíle strávené s matkou u babky a dedka, kde je záhrada, veľký plot, cíti sa tam šťastne, tam je zo všetkého najradšej. Posledne strávenú dovolenku s otcom má tendenciu hodnotiť skôr negatívne, správanie otca bolo podmienené tým ako sa správala k jeho manželke Jane, o nej hovorí skôr negatívne. Dovolenky s otcom, šantenie vo vode, večerné disco vníma ako príjemné aktivity, ale nie podmienené prítomnosťou osoby otca. Aj ďalšie aktivity, víkendy v Kláštore s Q. a V., kino, aguparky nesúviseli s jej vzťahom k otcovi. Je u nej jednoznačne prítomný strach z otca, z jeho psychického nátlaku, má pocit, že otec ju nechápe, nerozumie jej, nemá ju rád, má obavu, že by ju otec niekam odviezol. Má jediné želanie, aby im dal otec pokoj. V prítomnosti oboch rodičov sa túli k matke, na rozprávanie otca reaguje krikom, plačom,

otáča sa k nemu chrbtom, zakrýva si oči, hlasito odmieta sa na otca pozrieť a komunikovať s ním. V prítomnosti matky sa správa spontánne, bezprostredne. Otcovi na SMS neodpovedá a nedvihne mobil, lebo nechce, bojí sa, že na ňu nakričí. Nevie prečo volá políciu, prečo ju chce tomu vystavovať, pri konfrontácii s políciou cíti hnev a bezmocnosť. Neverí v úprimnosť slov otca, má pocit, že otec ju nemá rád, je k nej nadmerne kritický, neoceňuje ju. Bezpečne sa cíti u babky, majú tam psov a ploty, v byte ju môžu policajti ľahko zobrať. Najviac dôveruje mame a babke, nebojí sa im zdôveriť. S osobou otca je spojený pocit, že ju oklamal alebo sklamal. Je si vedomá svojich kvalít a predností, ktoré otec neoceňuje, nie sú u nej prítomné znaky zníženej sebadôvery, nemyslí si, že nie je dosť dobrá. Má silnú túžbu po sebarealizácii, úspešnosti, v čom ju podporuje celá rodina matky, kde sa cíti bezvýhradne akceptovaná. Aktuálne dlhodobé prežívaná frustrujúca situácia, kedy sa cíti nadmerne ohrozená v pocite bezpečnosti, negatívne vplyva na jej aktuálny psychický stav. Jej reaktivita je v zvýšenej miere ovplyvnená zvýšeným emocionálnym prežívaním a špecifikami fyzického veku. V komunikácii s otcom je u maloletej dominantné odmietanie otca, verbálne aj neverbálne, otcova iniciatíva je značne konfrontačná. Aktuálne je medzi nimi výrazné psychické napätie, ktoré bráni adekvátnej obojstrannej komunikácii. Vyhrotené situácie prehľbujú jej

odpor k otcovi. Jednoznačne vznikajú v dôsledku neschopnosti otca meniť postoje, prístup a formu komunikácie s maloletou, ktorá na nadmerný tlak otca má sklon reagovať vzdorom. Myslí si, že otec s ňou nie je spokojný, nemá ju rád a ona má pritom veľa diplomov.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Podľa článku 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (č. 104/1991 Zb.) každé dieťa je registrované po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Súd po komplexnom zhodnotení vykonaného dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky je v záujme mal. W., je dôvodný, v celom rozsahu mu vyhovel a zakázal styk otca s maloletou. Rozhodol tak bez prítomnosti otca, len jeho právneho zástupcu a napriek tomu, že otec ospravedlnil neprítomnosť na pojednávaní dňa 26.6.2012 tým, že je pracovne vo Veľkej Británii a požiadal o určenie nového termínu pojednávania, lebo je pre neho veľmi dôležité, niekto hrozí, že ho pripraví o status otca. Právny zástupca otca prevzal termín pojednávania dňa 1.6.2012, otec mal dostatok času si zariadiť pracovné povinnosti tak, aby sa mohol pojednávania, ktoré je pre neho veľmi dôležité zúčastniť. Neuviedol deň kedy sa o dôvode dozvedel tak ako to vyžaduje § 119 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Pracovnú cestu otca v zahraničí súd nepovažoval za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, keď mal z konania 12P/303/2010

preukázané, že lekársku prax odložil a pracuje v stavebnej firme svojho otca HOZ na základe pracovnej zmluvy. Jeho pracovný režim je taký, keď mu otec povie, aby niečo zohnal, on to zoženie, má kontakty po Európe, pozná jazyky. Nič nebránilo otcovi dohodnúť sa s jeho otcom (jednoduchšie ako keby pracoval v „cudzej“ firme) o prerušení plnenia pracovných povinností na jeden deň, aby sa mohol osobne zúčastniť pre neho dôležitého pojednávania, to neurobil a dal prednosť plneniu pracovných povinností, navyiac víkend predchádzajúci pojednávaniu na ktorom súd rozhodol, bol nepárny a v tomto je otec oprávnený sa s maloletou stretnúť.

Pri rozhodovaní veľmi citlivo zvažoval práva a povinnosti rodičov a maloletej a nezistil skutočnosti, na základe ktorých by mohol vyhovieť otcovi a ponechať doteraz upravený styk, bolo by to v súčasnosti v rozpore so záujmami mal. W.. Prihliadol na jednej strane k právu otca na stretávanie s maloletou, keď styk rodiča s dieťaťom je základným prostriedkom vďaka ktorému rodič realizuje svoje právo, ale aj povinnosť podieľať sa na starostlivosti o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj. Rovnako aj dieťa má právo na osobnú starostlivosť oboch rodičov, je dôležité, aby poznalo svojho otca, starých rodičov a ďalších príbuzných z jeho strany, aby sa vedelo identifikovať aj s touto svojou rodinou. Súd nepochybuje o tom, že kladné výchovné pôsobenie otca na maloleté dieťa rozvíja jeho osobnosť, umožňuje mu nasledovať mužský vzor a vytvárať si prirodzené väzby.

Na druhej strane súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností zistených znaleckým psychologickým posudkom, z toho, že mal. W. aktuálne odmieta stretávať a komunikovať s otcom, nie je žiadúce ju konfrontovať so vzniknutou situáciou, stavom plným konfrontácií a negatívnych podnetov, je tu vysoké riziko dekompenzácie osobnosti so somatizáciou stavu, prenesením psychického napätia do telesnej oblasti. Nie je vhodné ju presvedčať o povinnosti stretávať sa s otcom, je potrebné dať maloletej dostatok času na ukludnenie, zmiernenie aktuálne extrémne negatívneho postoja k otcovi. V danej situácii z hľadiska na vek a mentálnu vyspelosť mal. W. by autoritatívne rozhodnutie súdu o tom, že je povinná sa so svojim otcom stretávať spôsobilo v psychike vážne negatívne následky, je nevyhnutné akceptovať jej postoj, ktorý je stále rovnaký. Bolo by kontraproduktívne aj pre otca, lebo ak sa začne dcéra s ním

stretávať z donútenia, pre budúcnosť, keď mal. W. bude staršia, to uzavrie možnosť hľadania vzájomnej cesty k sebe.

Súd rozhodoval o tom, ktoré z dvoch vzájomne si konkurujúcich práv má v súčasnosti prednosť, či právo otca na styk so svojou dcérou, právo podieľať sa na jej výchove alebo záujem dcéry nerušené sa rozvíjať v harmonickom prostredí svojej rodiny, ktorú v súčasnosti tvorí matka, jej rodičia a ďalšia blízka rodina matky. S ohľadom na záujmy maloletej v danom prípade uprednostil ju, jej záujem a nie záujem otca, ktorého správanie nie je zárukou pozitívneho vplyvu na rozvíjanie osobnosti maloletej, práve naopak, jeho správanie jej môže uškodiť a to nie je možné pripustiť. Podľa presvedčenia súdu ide o správne rozhodnutie v záujme zdarného vývoja mal. W. v súčasnosti a zachovania priestoru do budúcnosti.

V rámci konania sa súd zaoberal aj otázkou, koľko z času, ktorý otec mohol tráviť s maloletou aj v skutočnosti využil. V tomto roku to bolo prvýkrát dňa 3.2., potom dňa 16.3., dňa 25.5. a 22.6., v roku 2011 to bolo prvýkrát dňa 29.4. a potom dňa 13.5., podobne to bola aj v roku 2010, asi len 5 krát, spolu strávili dovolenku a jeden deň v septembri zorganizovaný matkou. Stretnutia v roku 2011 a 2012 sa neuskutočnili, napriek asistencii polície, ktorú otec

opakovane privolať, táto sa snažila dohovorom zmierniť konfrontačnú situáciu, mal. W. odmietala stretnutie pre správanie otca. Nie pravidelný záujem otca, následne neprimeraný krátkodobý záujem, telefonáty, návštevy v škole, určite neboli to pozitívne čo mal otec pre udržanie vzťahu s maloletou robiť. Táto situáciu citlivo vníma, je pre ňu neprijateľná, odmietala určitý čas dokonca nosiť mobilný telefón. Otec nedokázal zmeniť svoje správanie, opakovane podával a podáva oznámenia na políciu na matku, na školu, na učiteľky a to určite nie je to správanie, pre ktoré by sa maloletá mala záujem s ním stretávať. Malo a má to skôr opačný následok, takéto správanie otca neakceptuje a len v nej prehlbuje negatívne emocionálne prežívanie vzťahu.

Súd nevyhovel návrhu otca pribrať do konania nového súdneho znalca a vypracovaný znalecký posudok nebrať do úvahy, lebo znalecký posudok považuje za objektívny, i keď otec s jeho závermi nie je spokojný. Rozhodne nie je vykreslením jeho osoby hrubo poškodzujúcim spôsobom, je reálnym odrazom osobnosti otca a plne zodpovedá aj skúsenosti sudkyne z konania, kedy otec opakovane nereagoval na upozornenia na správanie v pojednávacej miestnosti, ktoré nebol ochotný akceptovať. Súd nezastáva názor, že závery sú enormnou nadpracovanou znalkyne, odpovedala na otázky položené súdom (všetky otázky navrhnuté otcom, matkou a položené súdom) z podkladov, ktoré mala k dispozícii zo súdneho spisu, zo zdravotnej dokumentácie všetkých účastníkov, z ich životopisov a z poznatkov získaných cieľovou psychodiagnostickou exploračiou (psychologickým vyšetrením kladením otázok). Otcom uvádzané argumenty nie je možné vyhodnotiť ako dôvodné na nové znalecké dokazovanie, ide o jeho pocity (podozrenie na vopred daný výsledok, poznanie matky a znalkyne, farba pleti, vierovyznanie), ktoré nie sú ničím preukázané. S obsahom znaleckého posudku sa stotožnila nielen matka, ale aj kolízny opatrovník, ktorého povinnosťou je hájiť záujmy maloletého dieťaťa, a to podľa presvedčenia súdu aj urobil. Je presvedčený, že je dôležité s perspektívou do budúcnosti zachovať styk otca s dcérou, ale otec musí prehodnotiť svoje postoje a zvoliť vhodnejší spôsob komunikácie s mal. W.. V minulosti medzi nimi existoval pekný vzťah, na ktorom treba stavať a ďalej vzájomný vzťah rozvíjať, ale v súčasnosti vyhrotené situácie prehlbujú jej odpor k otcovi a majú na ňu silne negatívny vplyv. Podľa názoru matky znalkyňou boli potvrdené skutočnosti, ktoré počas celého konania uvádzala. Nevôľa maloletej nepramení z toho, že je matkou manipulovaná a ovplyvňovaná proti otcovi, lebo si vie vytvoriť vlastný názor na situáciu a zhodnotiť ju, relevantne poukázať na to čo je príčinou jej postoja k otcovi. S názormi matky a kolízneho opatrovníka sa stotožnil tiež súd a aj preto dokazovanie vyhlásil za skončené a vo veci rozhodol, nevidel priestor na ďalšie dokazovanie, lebo by sa tým nezmenilo správanie a postoje účastníkov. Na ich zmenu je potrebné, aby v prvom rade otec začal so zmenou vo svojom správaní, v postoji k svojej maloletej dcére, prípadne aj za pomoci odborníkov, ktorých by si sám našiel a dôveroval im.

Vzhľadom na uvedené potom súd rozhodol tak, že styk otca s mal. W. aktuálne zakázal v jej záujme.

Záverom súd ešte dodáva, že v budúcnosti, keď sa zmenia pomery, zmení sa správanie a postoj otca k maloletej, nič nebráni tomu, aby bolo opätovne rozhodnuté o úprave stretávania v primeranom rozsahu,

musí ísť o zmenu, ktorá by zabezpečila kladné výchovné pôsobenie otca na maloletú, čo aktuálne nie je možné konštatovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).